

1
MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

Ø dátum vég

T/5213. számú
törvényjavaslat
a jogalkotás során történő
érdekérvényesítésről

Előadó: dr. Dávid Ibolya
igazságügy-miniszter

2001. október

2001. évi törvény
a jogalkotás során történő érdekérvényesítésről

Az Országgyűlés attól a céltól vezérelve, hogy a különböző érdekcsoportok a jogalkotási folyamatban érdekeiket szabályozottan és átláthatóan képviselhessék, ezzel is elősegítve a minél megalapozottabb döntések meghozatalát, egyúttal a jogalkotó szervek működésének a civil társadalom általi hatékonyabb befolyásolását, a következő törvényt alkotja:

Értelmező rendelkezések

1.§

E törvény alkalmazásában

a) jogalkotásban történő érdekérvényesítés: (a továbbiakban: érdekérvényesítés) valamely társadalmi vagy gazdasági érdekcsoport nevében és érdekében folytatott tevékenység, amely az e törvényben meghatározott eszközökkel, az érdekérvényesítéssel érintett szerv által alkotott jogszabályok tartalmának befolyásolására irányul;

b) érdekérvényesítő szervezet: az e törvény szerinti nyilvántartásba vett, érdekérvényesítést folytató társadalmi szervezet, érdekképviselői szerv, köztestület vagy gazdálkodó szervezet,

c) érdekérvényesítő: az érdekérvényesítés végzésével megbízott - az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő - természetes személy;

d) érdekérvényesítés célja: annak az érdeknek az érvényre juttatása, amelyet az érdekérvényesítő szervezet az állami vagy önkormányzati döntés befolyásolása kapcsán képvisel, és amelyet annak a szervezetnek az erre feljogosított szerve támogat, amelynek érdekében az érdekérvényesítés folyik;

ea) érdekérvényesítéssel érintett szerv: az Országgyűlés, a Kormány, a Kormány tagja és a helyi önkormányzat,

eb) a Kormány döntéseivel összefüggő érdekérvényesítés esetén az érdekérvényesítéssel érintett szerv: az a minisztérium (ideértve a Miniszterelnöki Hivatalt és a tárca nélküli miniszter hivatalát is), amely a kormányzati munkamegosztás alapján az adott döntés előkészítéséért elsődlegesen felelős.

Az érdekérvényesítés végzésének feltételei

2.§

Nem végezhet érdekérvényesítést és megbízás alapján sem végeztethet érdekérvényesítést:

a) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) szerinti költségvetési szerv és a helyi önkormányzat,

b) az Áht. szerinti költségvetési szerv tisztségviselője, tagja és a helyi önkormányzat képviselőtestületének tagja (ideértve a polgármestert, a főpolgármestert és a megyei közgyűlés elnökét is) valamint a velük köztisztviselői, közalkalmazotti jogviszonyban, bírói vagy ügyészségi, illetőleg hivatásos szolgálati viszonyban, munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy, továbbá az előzőekben felsorolt személy közeli hozzátartozója (Ptk. 685.§ b) pont)

c) az a gazdálkodó szervezet, amelyben az állam, illetve a helyi önkormányzat többségi tulajdoni részesedéssel rendelkezik, valamint e szervezet tagja, vezető tisztségviselője, valamint felügyelő bizottságának tagja,

d) a párt és a párt tisztségviselője,

e) az egyéni vállalkozó saját érdekeinek érvényre juttatása érdekében.

3.§

(1) Érdekérvényesítést az érdekérvényesítő szervezet a saját nevében, vagy megbízás alapján, akár díjazás ellenében, akár ingyenesen végezhet.

(2) Az érdekérvényesítő szervezet tevékenysége során nem tanúsíthat olyan magatartást, amely a jogszabályok megkerülésére irányul.

(3) Ha az érdekérvényesítő szervezet valamely ügyben több megbízó képviselőtében jár el, az általa képviselendő érdekek nem lehetnek ellentétesek egymással.

(4) Az érdekérvényesítő szervezet – a 22.§-ban meghatározottakon kívül - nem nyújthat vagyoni vagy más előnyt sem az érdekérvényesítéssel érintett szerv, sem annak tagja, illetve alkalmazottja, továbbá a tag és az alkalmazott közeli hozzátartozója részére.

4.§

Érdekérvényesítő az lehet, aki

- a) cselekvőképese,
- b) büntetlen előéletű és
- c) felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.

5.§

Érdekérvényesítést csak a 6.§ szerinti nyilvántartásban szereplő érdekérvényesítő szervezet folytathat.

Az érdekérvényesítő szervezetek nyilvántartása

6.§

(1) A (2) bekezdésben megjelölt szerv nyilvántartást vezet azokról az érdekérvényesítő szervezetekről, amelyek nála e minőségükben bejelentkeztek és megfelelnek a 9.§ (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek.

(2) A nyilvántartást az Országgyűlés, valamint a Kormány és a kormánytagok jogszabály-előkészítő és jogalkotó tevékenységére irányuló érdekérvényesítés esetén az Országgyűlés, a helyi önkormányzatok jogalkotó tevékenységére irányuló érdekérvényesítés esetén pedig a megyei (fővárosi) önkormányzat vezeti.

(3) A nyilvántartás vezetésével kapcsolatos teendőket az Országgyűlés, illetve a megyei (fővárosi) önkormányzat által kijelölt szervezeti egység (a továbbiakban együtt: nyilvántartást vezető szerv) látja el.

7.§

Az érdekérvényesítést végezni szándékozó szervezet (a továbbiakban e § és a 9.§ alkalmazásában: szervezet) igénybejelentésének tartalmaznia kell:

- a) a szervezet nevét, székhelyét,
- b) a szervezet képviselőjére jogosultak nevét, lakcímét,
- c) a szervezet által megbízott érdekérvényesítő (érdekérvényesítők) nevét és lakcímét,

d) azon jogszabálytervezetek körének általános megjelölését – az érdekérvényesítés céljának megjelölésével –, amelyekre az érdekérvényesítés irányul,

e) ha a szervezet az érdekérvényesítést megbízás alapján végzi, a megbízó (megbízók) nevét, székhelyét,

f) annak az okiratnak a hitelesített másolatát, amely igazolja, hogy a szervezet a rá vonatkozó jogszabályok alapján szabályszerűen megalakult, illetve ha a működés megkezdéséhez nyilvántartásba vétel szükséges, annak megtörténtét,

g) annak okirati igazolását, hogy a szervezet legalább egy tagja, alkalmazottja, illetve megbízottja megfelel az érdekérvényesítőre irányadó, e törvény szerinti feltételeknek.

8.§

Ha a nyilvántartásba való felvétel iránti igény a nyilvántartásba vételhez szükséges adatokat nem, vagy hiányosan tartalmazza, a nyilvántartást vezető szerv 15 napos határidő kitűzésével felhívja az igénylőt a hiányzó adatok pótlására. A határidő eredménytelen letelte esetén a nyilvántartást vezető szerv a nyilvántartásba vétel iránti igényt elutasítja.

9.§

(1) Azt a szervezetet, amely a rá vonatkozó jogszabályok alapján szabályszerűen megalakult, és a nyilvántartásba vételre irányuló igénybejelentéséhez az e törvény szerint szükséges adatokat mellékelte, továbbá nem szerepel a 25-26.§ alapján a nyilvántartások valamelyikéről törölt és a nyilvántartásba fel nem vehető szervezetek között, a nyilvántartásba fel kell venni.

(2) A nyilvántartás a 7.§-ban foglalt adatokat, valamint az érdekérvényesítő szervezet nyilvántartásba vételének, illetve törlésének időpontját és annak okát tartalmazza.

10.§

(1) Az érdekérvényesítő szervezet a nyilvántartásba vételhez szükséges adatokban bekövetkezett változásokat 15 napon belül köteles írásban bejelenteni a nyilvántartást vezető szervnek.

(2) Ha a nyilvántartást vezető szerv tudomást szerez arról, hogy az érdekérvényesítő szervezet az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének nem tett eleget, 8 napos határidővel felhívja az érdekérvényesítő szervezetet bejelentési kötelezettségének teljesítésére. A határidő eredménytelen eltelte esetén a 25.§ (3) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

(3) Az érdekérvényesítő szervezet nyilvántartásból való törlése mellőzhető, ha az érdekérvényesítő szervezet adatszolgáltatási kötelezettségének első ízben nem tesz eleget, feltéve, ha valószínűsíti, hogy kötelezettségének önhibáján kívül nem tudott határidőben eleget tenni és mulasztását a (2) bekezdés szerinti határidő lejártát követő 15 napon belül pótolta.

11.§

(1) A nyilvántartást vezető szerv az érdekérvényesítő igénybejelentése alapján az érdekérvényesítő részére sorszámmal ellátott érdekérvényesítő igazolványt (a továbbiakban: igazolvány) állít ki. Az igazolvány – a természetes személy arcképén kívül – tartalmazza a érdekérvényesítést végző nevét, születési helyét és idejét, az érdekérvényesítő szervezet nevét, továbbá a nyilvántartást vezető szerv nevét és székhelyét, valamint a kiállítás dátumát.

(2) Az igazolvány a személyazonosításra alkalmas igazolvánnyal együtt érvényes.

(3) Az igazolvány iránti igénybejelentéshez mellékelni kell az érdekérvényesítő (1) bekezdésben megjelölt személyes adatait, három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt és az iskolai végzettséget igazoló okirat hitelesített másolatát.

(4) Az igazolvány kiadása nem tagadható meg, ha az érdekérvényesítő a (3) bekezdésben megjelölt adatokat mellékelte és nem áll az érdekérvényesítéstől való eltiltás hatálya alatt.

(5) Ha az érdekérvényesítő az érdekérvényesítésre irányuló tevékenységét megszünteti, erről haladéktalanul értesíti a nyilvántartást vezető szervet.

12.§

(1) A nyilvántartást vezető szerv az érdekérvényesítő igazolványát visszavonja, ha

- a) az érdekérvényesítőt az érdekérvényesítéstől jogerősen eltiltották,
- b) az érdekérvényesítő a 4.§-ban meghatározott feltételeknek már nem felel meg,
- c) az érdekérvényesítő által képviselt érdekérvényesítő szervezetet a nyilvántartásból törölték,
- d) az érdekérvényesítő szervezetnél megszűnik az érdekérvényesítő megbízása,
- e) az érdekérvényesítő az érdekérvényesítésre irányuló tevékenységét megszünteti.

(2) A nyilvántartást vezető szerv az érdekérvényesítő igazolványát nem vonja vissza, ha a nyilvántartásból törölt szervezeten kívül más érdekérvényesítő szervezet képviselést is ellátja és az érdekérvényesítő szervezet törlése nem az érdekérvényesítő e törvényt megszegő magatartásával áll okozati összefüggésben.

(3) Igazolványának visszavonása esetén a vonatkozó határozat jogerőre emelkedését követően az érdekérvényesítő igazolványát köteles 48 órán belül leadni a nyilvántartást vezető szervnél.

(4) A nyilvántartást vezető szerv az igazolvány visszavonásáról valamennyi nyilvántartást vezető szervet haladéktalanul értesíti.

(5) Ha az érdekérvényesítő több nyilvántartást vezető szervtől kapott igazolványt, az igazolvány visszavonásának hatálya valamennyi igazolványára kiterjed.

(6) Az érdekérvényesítő igazolványa visszavonásának tényét az igazolvány sorszáma és az érdekérvényesítő nevének közlésével a 17.§ (1) bekezdése szerinti hivatalos lapban közzé kell tenni.

13.§

(1) A nyilvántartást vezető szerv az érdekérvényesítőkről is nyilvántartást (a továbbiakban: lista) vezet. A lista a 11.§ (1) bekezdésében felsorolt adatokat, az érdekérvényesítő igazolványának számát, valamint az érdekérvényesítő listára

vételének, illetve a listáról való törlésének időpontját tartalmazza. A listába bárki betekinthez, abból térítés ellenében másolatot kérhet.

(2) A listán szereplő adatokban bekövetkezett változások bejelentésével összefüggésben a 10.§-ban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

Az érdekérvényesítésről szóló tájékoztató

14.§

(1) Az érdekérvényesítő szervezet a nyilvántartásba való felvételét követően félévente tájékoztatót készít az érdekérvényesítő tevékenységéről.

(2) A naptári év első félévéről szóló tájékoztatót július 31-ig, a naptári év második félévéről szóló tájékoztatót a következő év január 31-ig kell az érdekérvényesítő szervezetnek írásban eljuttatnia a nyilvántartást vezető szerv részére.

(3) Az érdekérvényesítő szervezet tájékoztatásadási kötelezettségének első ízben annak a naptári félévet követő hónapnak az utolsó napján köteles eleget tenni, amely naptári félévben tevékenységét megkezdte.

(4) A tájékoztató tartalmazza:

- a) annak tételes felsorolását, hogy az érdekérvényesítő szervezet mely jogszabálytervezetek kapcsán végzett érdekérvényesítő tevékenységet,
- b) az adott jogszabálytervezethez kapcsolódó érdekérvényesítés konkrét célja (céljai) lényegének megjelölését,
- c) az érdekérvényesítés céljának elérése érdekében az adott ügyben igénybe vett eszközök felsorolását,
- d) annak megjelölését, hogy az érdekérvényesítéssel érintett szervnél kívül és hány esetben történt a 20.§ szerinti személyes kapcsolatfelvétel,
- e) ha az érdekérvényesítő szervezet tevékenységét megbízás keretében folytatja, annak a szervezetnek a megnevezését, amelynek érdekében érdekérvényesítést folytatott.

15.§

Ha a tájékoztató a szükséges adatokat nem, vagy hiányosan tartalmazza, illetve az érdekérvényesítő szervezet azt határidőre nem készíti el, a nyilvántartást vezető szerv 15 napos határidő megjelölésével felszólítja az érdekérvényesítő szervezetet a hiányosságok, illetőleg a mulasztás pótlására. A határidő eredménytelen eltelte esetén a nyilvántartást vezető szerv az érdekérvényesítő szervezetet törli a nyilvántartásból.

16.§

(1) Ha az érdekérvényesítő szervezet úgy dönt, hogy felhagy az érdekérvényesítéssel, erről haladéktalanul értesíti a nyilvántartást vezető szervet. Az értesítéshez mellékelni kell az arra az időszakra vonatkozó érdekérvényesítésről szóló tájékoztatót is, amely időszakot a tevékenységéről legutóbb készített tájékoztató még nem érintett.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a nyilvántartást vezető szerv az érdekérvényesítő szervezetet törli a nyilvántartásból. Ha azonban az érdekérvényesítő szervezet a tevékenységéről szóló tájékoztatási kötelezettségét nem vagy nem megfelelően teljesíti, és a hiánypótlásra történő felszólításnak annak kézhezvételétől számított 15 napon belül nem tesz eleget, a 26.§-ban foglaltak megfelelően irányadók.

**A nyilvántartás és az érdekérvényesítő szervezetek tevékenységéről
szóló tájékoztató nyilvánossága**

17.§

(1) Az Országgyűlés, a Kormány, illetve a kormánytagok jogalkotását befolyásolni kívánó érdekérvényesítő szervezetek felsorolását a Magyar Köztársaság hivatalos lapjában, a helyi önkormányzatok jogalkotását befolyásolni kívánó érdekérvényesítő szervezetek felsorolását pedig a megyei (fővárosi) önkormányzat hivatalos lapjában (ennek hiányában a helyben szokásos módon) a naptári év első félévében február 28-ig, a második félévben pedig augusztus 31-ig közzé kell tenni.

(2) A nyilvántartásban szereplő adatokba, illetőleg az érdekérvényesítő szervezetek által készített tájékoztatókba a nyilvántartást vezető szervnél bárki betekinthez és azokról térítés ellenében másolatot kérhet.

Az érdekérvényesítés eszközei

18.§

(1) Az érdekérvényesítő szervezet a törvényalkotási program közzétételétől számított 15 napon belül jelezheti az érdekérvényesítéssel érintett szervnél, hogy az abban szereplő mely jogalkotási döntésekkel összefüggésben kíván érdekérvényesítő tevékenységet végezni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak irányadóak abban az esetben is, ha az érdekérvényesítéssel érintett szerv a törvényalkotási programban fel nem sorolt jogalkotási elképzeléseit közzéteszi.

19.§

(1) Az érdekérvényesítéssel érintett szerv a 18.§ szerinti körbe tartozó jogszabály tervezetét – az előkészítésért felelős személy (személyek) megjelölésével – a közigazgatási egyeztetéssel egyidejűleg legalább 8 napos észrevételezési határidőt biztosítva megküldi annak az érdekérvényesítő szervezetnek, amely az adott jogalkotási elképzeléssel kapcsolatban érdekeltségét jelezte.

(2) Kivételesen indokolt esetben rövidebb, de legalább 3 napos észrevételezési határidő is megállapítható, az indok megjelölésével.

(3) Az érdekérvényesítő szervezet a megküldött tervezetre írásban tehet észrevételt.

(4) Az érdekérvényesítő szervezet által tett és el nem fogadott észrevételekről a jogalkotót, továbbá lehetőség szerint az érdekérvényesítő szervezetet is – az elutasítás indokolásával együtt – tájékoztatni kell.

20.§

(1) Az érdekérvényesítő szervezet – ha az adott jogszabály tervezetével kapcsolatban véleményét előzőleg írásban közölte - kezdeményezheti, hogy képviselője

a) az Országgyűlés döntésével kapcsolatos érdekérvényesítés során az Országgyűlés kijelölt bizottsága előtt a bizottság által meghatározott időkeretben,

b) a Kormány, illetőleg a kormánytagok döntésével kapcsolatos érdekérvényesítés során az illetékes miniszter által kijelölt vezető előtt, a vezető által meghatározott időkeretben,

c) a helyi önkormányzat döntésével kapcsolatos érdekérvényesítés során az önkormányzat illetékes bizottsága előtt, ennek hiányában a képviselő-testület ülésén a bizottság, illetve a képviselő-testület által meghatározott időkeretben

legalább egy alkalommal személyesen is kifejthesse álláspontját.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kezdeményezés elfogadásáról az a-c) pontban megjelölt szerv, illetve személy dönt.

(3) Az érdekérvényesítő szervezet - az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően, akkor is, ha véleményét korábban írásban nem közölte - az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben bármely országgyűlési képviselőnél, az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben az illetékes miniszter által kijelölt vezetőnél, az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben bármely önkormányzati képviselőnél, írásban személyes megbeszélést kezdeményezhet. A kezdeményezés elfogadásáról a megkeresett személy dönt.

(4) Ha az érdekérvényesítő szervezet az érdekérvényesítéssel érintett szervnél olyan személlyel kísérli meg a kapcsolatfelvételt, aki nem tartozik a (3) bekezdésben meghatározott személyi körbe, a megkeresett személy köteles erről az érdekérvényesítéssel érintett szerv vezetőjét írásban tájékoztatni és a kapcsolatfelvételre irányuló kérést elutasítani. A szerv vezetője a tájékoztatás alapján dönt a kapcsolatfelvétel engedélyezéséről. A döntésről az érdekérvényesítő szervezetet tájékoztatni kell.

(5) A személyes kapcsolatfelvételtől az érdekérvényesítéssel érintett szerv képviselője emlékeztetőt készít, amely röviden összefoglalja a találkozón elhangzottak lényegét. Az (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti esetben az Országgyűlés

Házszabályában és a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltak irányadóak.

21.§

Az érdekérvényesítéssel összefüggő tárgykörben az érdekérvényesítő szervezet szakmai tanácskozáson való részvételre hívhatja meg az érdekérvényesítéssel érintett szerv tagját, képviselőjét. A tanácskozáson való részvétellel összefüggő költségeket azonban nem térítheti meg az érdekérvényesítéssel érintett szerv, illetőleg az annak képviseletében részt vett személy részére.

22.§

Az érdekérvényesítő szervezet az érdekérvényesítéssel érintett szerv részére szakmai háttéranyagokat, tudományos kiadványokat küldhet.

23.§

Az érdekérvényesítő szervezet jogosult az e törvény hatálya alá tartozó jogszabálytervezettel kapcsolatban az érdekérvényesítéssel érintett szerv, illetőleg képviselője közvetlen írásos tájékoztatására.

24.§

(1) Az érdekérvényesítő igazolványa felmutatásával a be- és kiléptetés rendjére vonatkozó előírásoknak megfelelően jogosult az érdekérvényesítéssel érintett szervvel előzetesen egyeztetett időpontban a szerv helyiségeibe belépni.

(2) Az érdekérvényesítő - azon a napon, amikor az érdekérvényesítő tevékenységével összefüggő törvényjavaslat tárgyalása az Országgyűlés plenáris ülésének vagy valamely országgyűlési bizottság (albizottság) ülésének napirendjén szerepel – igazolványa felmutatásával jogosult az Országgyűlés épületébe belépni.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak megfelelően irányadóak a helyi önkormányzat épületébe való belépésre is.

A nyilvántartásból való törlés és jogkövetkezményei

25.§

(1) Az érdekérvényesítéssel érintett szerv – a 17.§ (1) bekezdése szerinti határidőben – félévente tájékoztatja a nyilvántartást vezető szervet arról, hogy mely jogszabálytervezetekkel kapcsolatban, mely érdekérvényesítő szervezetek folytattak nála érdekérvényesítést, és ennek során az e törvényben szabályozott mely eszközöket vették igénybe.

(2) Az érdekérvényesítéssel érintett szerv – a tényállás összefoglaló leírásával és a rendelkezésére álló bizonyítékok egyidejű csatolásával – haladéktalanul tájékoztatja a nyilvántartást vezető szervet, ha azt észleli, hogy az érdekérvényesítő szervezet az e törvényben foglaltakat eljárása során megsértette.

(3) A nyilvántartást vezető szerv az érdekérvényesítő szervezetet törli a nyilvántartásból, ha megállapítja, hogy az érdekérvényesítő szervezet tevékenysége során az e törvényben foglalt rendelkezéseket megsértette.

(4) Az e törvény rendelkezéseit megsértő érdekérvényesítőt a nyilvántartást vezető szerv az e törvényben meghatározott időre eltiltja az érdekérvényesítő tevékenység végzésétől.

26.§

(1) Ha az e törvényben meghatározott okok miatt az érdekérvényesítő szervezetet a nyilvántartásból törölték, az érdekérvényesítő szervezet egy évig nem vehető fel ismét a nyilvántartásba. Ha az érdekérvényesítő szervezetet több nyilvántartásban tartják nyilván, a nyilvántartásból való törlés hatálya valamennyi nyilvántartásra kihat.

(2) Ha az érdekérvényesítő szervezet a (1) bekezdésben megjelölt határidő leteltét követően újból nyilvántartásba kerül és ismételten megszegi e törvény rendelkezéseit, a nyilvántartást vezető szerv törli a nyilvántartásból. Ebben az esetben az érdekérvényesítő szervezet két évig nem vehető fel ismét a nyilvántartásba.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak megfelelően irányadók a második esetben történt jogszabályszegést követő minden további, e törvény szerinti jogszabálysértésre

is azzal, hogy ebben az esetben az érdekérvényesítő szervezet három évig nem vehető fel ismét a nyilvántartásba.

(4) Az e törvény rendelkezéseit megsértő érdekérvényesítő az első jogsértést követően egy évig, a következő jogsértés esetén két évig, minden további jogsértés esetén három évig nem végezhet érdekérvényesítő tevékenységet.

27.§

(1) A nyilvántartást vezető szerv a nyilvántartásba való felvételtől, annak elutasításáról, illetőleg az onnan való törlésről alakszerű határozatot hoz.

(2) A nyilvántartásból való törlésről szóló határozatát a nyilvántartást vezető szerv – annak jogerőre emelkedését követően – a 17.§ (1) bekezdésében megjelölt hivatalos lapban, vagy ennek hiányában a helyben szokásos módon közzéteszi.

(3) Az (1)-(2) bekezdést az érdekérvényesítő eltiltására is megfelelően alkalmazni kell.

(4) A nyilvántartást vezető szerv eljárására – az e törvényben nem szabályozott kérdésekben – az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvényt kell megfelelően alkalmazni.

Jogorvoslatok

28.§

(1) A nyilvántartást vezető szerv határozata ellen államigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs.

(2) Az érdekérvényesítő szervezet a nyilvántartásba való felvétele iránti igényét elutasító, valamint a nyilvántartásból való törlésével kapcsolatos határozat ellen, továbbá az érdekérvényesítő az érdekérvényesítő tevékenységtől való eltiltást kimondó határozat ellen az annak kézhezvételétől számított 15 napon belül bírósághoz fordulhat.

(3) A bíróság nemperes eljárásban, soron kívül jár el. A bíróság a nyilvántartást vezető szerv határozatát megváltoztathatja.

(4) A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Záró rendelkezések

29.§

Ez a törvény nem érinti azokat a külön jogszabályban, illetőleg az Országgyűlés Házszabályában foglalt jogosítványokat, amelyek a társadalmi és érdekképviselői szerveket a jogszabály-előkészítéssel összefüggésben megilletik.

30.§

Ez a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba. Rendelkezéseit első ízben azon jogszabálytervezetekkel összefüggésben kell alkalmazni, amelyek előkészítése a törvény hatálybalépését követően kezdődött.

31.§

Felhatalmazást kap az igazságügy-miniszter, hogy az igazolvány kiadásával, cseréjével és visszavonásával kapcsolatos részletes szabályokat, valamint az igazolvány kiadásáért fizetendő díj mértékét rendeletben szabályozza.

INDOKOLÁS

a jogalkotás során történő érdekérvényesítésről szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A jogalkotással összefüggő érdekérvényesítés – közkeletű kifejezéssel élve a lobbizás – közéletünkben nem vitásan jelen van, a hozzá fűződő értékítélet azonban alapvetően negatív. Lobbizás alatt közelebbről azt a tevékenységet értjük, amely meghatározott érdekesoport érdekeit szem előtt tartva valamely jogszabály tartalmának befolyásolására irányul. Sokan egyenlőségjelet tesznek ezen érdekérvényesítő tevékenység és a korrupció közé, mások úgy tartják, hogy ez a tevékenység valahol a legális és az illegális befolyásolás határmezsgyéjén mozog, de semmiképpen sem hordoz pozitív tartalmat.

Ezzel szemben egy valóban demokratikus társadalomban alapvető társadalmi igény, hogy a polgárok, vagy akár meghatározott szervezetek szabályozott módon részt vegyenek a számukra fontos jogszabályok létrehozásában oly módon, hogy véleményükről, érdekeikről, javaslataikról a jogalkotót tájékoztassák. Az említett érdekérvényesítő tevékenység érték, hiszen ha a szabályozással érintett társadalmi csoportok kellő hatékonysággal tudják érdekeiket a jog kínálta kereteken belül a döntés-előkészítés során megjeleníteni, az mindenképpen elősegítheti a döntéshez szükséges információs bázis bővítését. Ennek eredményeképpen pedig nagyobb az esélye, hogy a norma a valós folyamatokra épülve, azokat a kívánt irányba befolyásolva születik meg. A szabályozás „életszerűbbé” válása pedig nyilvánvalóan hozzájárul az életviszonyoknak megfelelő, korszerű döntés meghozatalához, mely jelentősen növeli az önkéntes jogkövetés esélyét is.

A lobbiszervezetek közreműködésével folyó érdekérvényesítés a kifejtettek miatt nemhogy káros tevékenység, hanem a korszerű és helyes jogszabályok elfogadását messzemenően szolgáló, pozitív jelenség. Az informális, „színfalak mögött” zajló illegális nyomásgyakorlástól való egyértelmű elkülönítése azonban csak akkor valósulhat meg, ha a lobbizás a nyilvánosság előtt történik abban az értelemben, hogy az a tevékenységet folytatók nyíltan felvállalják, milyen ügy érdekében és kivel kísérelték meg az általuk fontosnak tartott célkitűzés érvényesítését.

A jogalkotással összefüggő érdekérvényesítő tevékenység szabályainak – a fentiekben kifejtett elveknek megfelelő – törvényi rögzítése éppen azt szolgálná, hogy ez a társadalmilag egyértelműen hasznos tevékenység jelentőségének megfelelő hangsúlyt, és a jogalkotás folyamata az eddigieknél is nagyobb nyilvánosságot kapjon. Ily módon még átláthatóbbá válnak azok a közhatalmi, társadalompolitikai, gazdasági és más érdekek, amelyek a jogszabályok megalkotásának folyamatában felmerülnek.

A Javaslat értelmében a lobbiszervezetek - akik lehetnek gazdasági társaságok vagy akár társadalmi szervezetek, köztestületek is – lehetőséget kapnak arra, hogy bizonyos törvényi feltételek teljesítése esetén meghatározott eszközökkel befolyásolják a jogalkotó szervek normatív tartalmú döntéseit, hozzájárulva a minél megalapozottabb elvi alapokon nyugvó jogszabályok megalkotásához.

A törvény hatálya alá tartozó érdekérvényesítő tevékenységgel az Országgyűlés, a Kormány, a kormánytagok és a helyi önkormányzatok jogalkotási tevékenységét lehet megcélózni, abban az esetben, ha a lobbista a megfelelő szinten nyilvántartásba veteti magát. A lobbista emellett tevékenységéről félévente tájékoztatót készít, amely tartalmazza azokat az adatokat, amelyek valóban átláthatóvá teszik az érvényesülő és érvényesíteni kívánt érdekeket.

A Javaslat ugyanakkor a jogszabályelőkészítő szervek feladatává teszi, hogy bevonják a jogszabályok meghozatalának folyamatába azokat a lobbiszervezeteket, amelyek ezt igénylik. A Javaslat biztosítja azt is, hogy a lobbiszervezetek valóban hozzájussanak azokhoz a szükséges információkhoz, amelyek lehetővé teszik, hogy a lobbiszervezetek a jogszabályok előkészítésébe érdemben is bekapcsolódhassanak. A Javaslat ennek érdekében részletesen kifejti, hogyan gyakorolhatják a lobbiszervezetek jogaikat, amelyek a jogszabálytervezetek véleményezését és ezzel összefüggésben a személyes kapcsolatfelvétel lehetőségét is biztosítják számukra.

Szólni kell arról is, hogy Magyarországon a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (Jtv.) több rendelkezése is biztosítja, hogy a jogalkotó megismerje a társadalmi, érdekképviselői szervezetek véleményét a jogszabályelőkészítés során.

A Jtv. tehát az érdekképviselőre koncentráló struktúrában teszi lehetővé a társadalom különböző rétegei érdekeinek bevonását a döntési folyamatba. Vagyis, ha egy adott társadalmi érdekcsoport a Jtv. alapján kívánja érdekeit érvényesíteni, akkor a Jtv. követelményének megfelelő érdekszervezet létrehozása és működtetése útján nyer jogot az adott érdekcsoport a jogszabályi formát öltő döntések befolyásolására.

Az ismertetett rendszer nem biztosít ugyanakkor megfelelő teret a kevésbé formalizált, az érdekképviselési rendszeren kívül működő, valójában az egyéni akciókra épülő érdekérvényesítésre. Az utóbbi körbe tartozó érdekérvényesítést szabályozza a Javaslat. Indokolt ugyanis lehetővé tenni, hogy – bizonyos törvényi feltételek mellett – bármely cég, jogi személy is felléphessen a jogalkotási folyamat során saját közvetlen érdekeinek érvényesítése érdekében, esetleg megbízottja közbejöttével.

A Jtv. szerinti érdekérvényesítés tehát egy sokkal közvettebb érdekérvényesítést tesz lehetővé, ezt egészíthetné ki az a mechanizmus, amely a nem szervezeten megvalósuló érdekérvényesítést terelné jogi mederbe, megállapítván annak legális kereteit.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy egzakt kritériumok hiányában igen nehéz egyértelműen meghatározni a Jtv. szerinti érdekelt társadalmi szervezetek körét. A gyakorlatban éppen ezért nagyrészt a jogalkotó szerv megítélésén múlik, hogy ezen a címen kit von be a jogszabály-előkészítés folyamatába. E fogyatékoság orvoslására is alkalmas lehet, ha az érdekérvényesítés a szabályozásban érintettek aktív fellépése nyomán történik.

A kifejtettekből egyértelmű, hogy a Jtv. szerinti érdekérvényesítés és a lobbitevékenység nem egymást kizáró, hanem egymást kiegészítő egyeztetési mechanizmust jelentenek. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a lobbizás eszközrendszere sokszínűbb, mint a Jtv.-ben található érdekérvényesítési eszközök.

A lobbizás fogalmi tisztázatlansága, a hozzá tapadó negatív értéktételek egyfelől indokoltá teszik, hogy a tárgykörben részletes szabályozás szülessen, amely az alapvető fogalmi definíciókon túl tisztázná a lobbizás eszközrendszerét, a lobbisták és a célszervezetek jogosítványait. A tárgykörben másrészt önálló törvény megalkotása szükséges, mert a témakörhöz valamiképpen kapcsolódó hazai előírásokhoz a lobbizás szabályozása nem illeszthető, hiszen egy önálló, markáns sajátosságokkal bíró jogintézményről van szó, amely jogi kereteinek meghatározása önálló törvényhozói aktust igényel.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1.§-hoz

A Javaslat - behatárolva a szabályozás hatókörét - mindenekelőtt rögzíti az alapvető fogalmakat és azok tartalmát. Ebben a körben kiemelést érdemel a jogalkotás során történő érdekérvényesítés (lobbizás) fogalmának pontos körülírása. E tevékenység alatt azt a társadalmi-gazdasági érdekcsoport nevében folytatott tevékenységet kell érteni, amely a törvényben rögzített eszközökkel az Országgyűlés, a Kormány, a kormánytagok, valamint a helyi önkormányzatok jogszabályai tartalmának befolyásolására irányul, vagyis kiterjed valamennyi normaalkotó szerv általános érvényű döntésére. Nem terjed ki azonban a jogalkotók eseti döntéseire: kinevezésekre, pályázatok elbírálására, stb., hiszen a vonatkozó jogszabályok pontosan meghatározzák, hogy az eseti döntéseket mely előírások alkalmazásával kell meghozni. Erre figyelemmel csak a jogi feltételrendszer kialakítása során indokolt lehetővé tenni, hogy az érdekeltek érdemben befolyást gyakorolhassanak az adott norma tartalmára.

A 2.§-hoz

Fontos része a jogi szabályozásnak az összeférhetetlenség rendezése. A lobbitevékenység a civil kontroll sajátos megnyilvánulási formája. Erre figyelemmel nyilvánvalóan nem indokolt lehetővé tenni, hogy az egyik állami szerv a másik állami szervnél ilyen tevékenységet folytathasson. Ki kell zárni például, hogy az állami és a helyi önkormányzati szervek, illetve ezek tagjai, képviselői, tisztségviselői, polgármesterek, valamint a velük munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személyek lobbitevékenységet folytathassanak. Nem lobbizhatnak tehát az országgyűlési képviselők sem, akik ugyan érdekeket „képviseznek” a törvényhozás munkájában, ám ez a politizálás körébe tartozik.

A helyi önkormányzatok vonatkozásában a tiltás oka, hogy az önkormányzatok a tág értelemben vett állami szféra részét képezik, ezért az előzőekben ismertetett elvek fényében ellentmondásos lenne részükre a törvény hatálya alá tartozó érdekérvényesítő tevékenység lehetőségének biztosítása. Ezen túlmenően a jogalkotásról szóló törvény széles körű lehetőséget nyújt az önkormányzatok számára az őket érintő jogszabályok

véleményezésére. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá az sem, hogy a törvényalkotási folyamatban az országgyűlési képviselők által a helyi érdekek képviselése is megvalósul.

A 3.§-hoz

A törvény meghatározza azokat az általános kereteket, amelyek között a lobbizás gyakorolható. Alapvető szempont, hogy ez a tevékenység csak a jogszabályokat betartva folytatható, és az nem irányulhat a jogszabályok megkerülésére.

A törvény lehetőséget biztosít arra is, hogy az érdekét érvényesíteni kívánó ne saját maga lobbizzon, hanem helyette megbízás alapján más végezzen ilyen tevékenységet. A gyakorlat ugyanis bizonyította, hogy a lobbizás, amely felöleli a jogalkotás folyamatának figyelemmel kísérését, és az érdekek megjelenítését, komoly szakértelmet is megkíván. Ezért indokolt lehetővé tenni, hogy a normaalkotást befolyásolni kívánó érdekcsoportok e tevékenységük végzésére erre szakosodott cégeket, egyéni vállalkozókat alkalmazhassanak, hiszen ez nagymértékben hozzájárulhat a minél eredményesebb érdekérvényesítéshez.

A megbízók érdekeit védő fontos rendelkezés, hogy az érdekérvényesítést folytató egy adott ügyben nem képviselhet egymással ellentétes célokat.

Hangsúlyozni kell, hogy tilos – a törvényben meghatározott speciális eseteken kívül (pl. a jogalkotáshoz kapcsolódó tudományos kiadvány megküldése) – bármilyen vagyoni, vagy más előny nyújtása az érdekérvényesítéssel megcélzott szervezet, illetve képviselője részére. Az ismertetett rendelkezés az esélyegyenlőséget szolgálja, kizárva azt, hogy a szabályozás a tőkeerős csoportoknak kedvezzen. Korruptió veszéllyel is járna, ha a Javaslat biztosítaná az érdekérvényesítő részére, hogy bármilyen előnyben részesítse a döntéshozót. A megengedő szabályozás továbbá azzal a nemkívánatos következménnyel járna, hogy megkérdőjelezhető lenne a döntéshozó objektivitása is.

A 4-10.§-hoz

A közélet tisztaságának nélkülözhetetlen eleme, hogy mindenki számára nyilvánvaló legyen: az egyes döntéseket mely érdekcsoportok kívánják befolyásolni, és azok milyen eszközöket alkalmaznak érdekeik érvényesítésére.

Ennek megfelelően az érdekérvényesítő tevékenység folytatásának két alapvető előfeltétele van. Az egyik az, hogy az ilyen tevékenységet folytatni kívánó szervezet a reá vonatkozó szabályok szerint szabályszerűen megalakult legyen. Ezen túlmenően lobbitevékenységet csak olyan szervezet végezhet, amelyet az erre szolgáló nyilvántartásba felvettek. Ilyen nyilvántartást vezetne a „központi” jogszabályok tartalmának befolyásolására irányuló érdekérvényesítés esetén az Országgyűlés Hivatala, míg az önkormányzati rendeletekre irányuló érdekérvényesítés esetén a megyei (fővárosi) önkormányzatok. A szabályozás indoka, hogy a kormányzati és az országgyűlési jogszabály-előkészítési, jogalkotási tevékenység szoros tartalmi összefüggésben van egymással. A törvényjavaslatok előkészítése alapvetően a kormányzati jogszabály-előkészítés keretében zajlik. A képviselői önálló indítványok esetében is biztosítani kell ugyanakkor, hogy a Kormány kialakíthassa véleményét. Ezen túlmenően a kormányrendeletek és a miniszteri rendeletek jelentős része is valamely törvény végrehajtására irányul. Mindez megalapozza, hogy a felsorolt jogszabályok tartalmának befolyásolására irányuló érdekérvényesítő tevékenységet végző szervezeteket egy szervezet, az Országgyűlés Hivatala tartsa nyilván. E feladatnak az Országgyűlés Hivatalához való telepítését indokolja továbbá az is, hogy a társadalmi érdekképviselői szervekről a Hivatal már ma is vezet nyilvántartást.

Miután az önkormányzati rendeletek – már csak meghatározott területre kiterjedő hatályuk miatt is – nem mutatnak az előzőekben részletezett szoros kapcsolatot a központi jogszabályokkal, indokolt, hogy az e jogszabályok tartalmának befolyásolását célzó érdekérvényesítést végző szervezetek nyilvántartását a megyei (fővárosi) önkormányzatok elkülönülten végezzék, a megyében működő valamennyi helyi önkormányzatra kiterjedően.

A nyilvántartásba vételre irányuló igényében a lobbiszervezetnek az azonosítására szolgáló fontosabb adatai mellett meg kell jelölnie többek között azt, hogy mely körbe tartozó jogszabálytervezetek tartalmát kívánja befolyásolni, és hogy milyen célkitűzést kíván érvényesíteni a jogalkotás folyamatában. A szükséges adatokat szolgáltató és szabályosan megalakult szervezetet a nyilvántartásba fel kell venni, a nyilvántartást vezető hivatalnak tehát e tekintetben nincs mérlegelési joga.

Annak érdekében, hogy a nyilvántartás a valós adatokat tükrözze, a Javaslat előírja a nyilvántartásba bejegyzett adatok megváltozása esetére is az érdekérvényesítést folytató szervezet bejelentési kötelezettségét és rendezi annak jogkövetkezményét, ha a lobbiszervezet e kötelezettségét elmulasztja.

A 11-13.§-hoz

A nyilvántartást vezető szerv a nyilvántartásba vételt követően az érdekérvényesítést végző természetes személy (lobbista) igénybejelentése alapján részére arcképes igazolványt állít ki. Az igazolvány csak személyazonosításra alkalmas igazolvánnyal együtt érvényes és a személyi adatokon kívül tartalmazza a lobbiszervezet nevét is.

Az igazolvánnyal a lobbista érdekérvényesítő tevékenysége során kétséget kizáróan igazolni tudja személyét és azt, hogy nyilvántartásba vették. Igazolványa felmutatásával jogosult lesz az előzetesen egyeztetett időpontban az érdekérvényesítéssel érintett szerv helyiségeibe belépni. Azon a napon, amikor a lobbizásával összefüggő ügyet tárgyalja az Országgyűlés plenáris ülése (bizottsága), igazolványa felmutatásával beléphet az Országházba (24.§).

A Javaslát tételesen meghatározza azokat az eseteket, amikor az igazolvány visszavonásra kerül, biztosítva ezáltal, hogy a törvény szerinti érdekérvényesítő tevékenységre már nem jogosult lobbista igazolványa felmutatásával ne kísérelhesse meg legalizálni működését.

A Javaslát részletesen meghatározza azokat az adatokat, amelyeket a lobbistákról vezetett nyilvántartás magában foglal, továbbá – az átláthatóság biztosításának egyik garanciájaként- kimondja, hogy az bárki számára hozzáférhető.

A 14-16.§-hoz

A nyilvánosságot szolgálja a Javaslathoz az az előírás is, mely szerint az érdekérvényesítést végző szervezetek nyilvántartásában szereplőknek félévente tájékoztatót kell készíteniük lobbitevékenységükről. Ez tartalmazza többek között azt, hogy mely döntések kapcsán fejtettek ki lobbitevékenységet, továbbá az érdekérvényesítéssel elérni kívánt konkrét cél leírását, a személyes kapcsolatfelvételt és az egyéb, igénybevett eszközök felsorolását, továbbá annak a szervezetnek a nevét, amelyiknek az érdekében az érdekérvényesítést végzik, ha a tevékenységet megbízás keretében folytatják.

Amennyiben a tájékoztató a szükséges adatokat nem tartalmazza, vagy nem készítik el a 14.§ (2) bekezdésében szereplő határidőben, illetve más tartalmi

hiányosságban szenved, a hiányosság megszüntetésére irányuló - a nyilvántartást vezető szerv által tett - felszólításban megjelölt határidő eredménytelen elteltét követően az érdekérvényesítést folytató szervezetet törlik a nyilvántartásból.

A 17.§-hoz

A jogalkotás során folytatott érdekérvényesítő tevékenység szabályozásának egyik fő indoka az átlátható viszonyok megteremtése, ezért nem csak az érdekérvényesítő szervezetek tájékoztatói nyilvánosságát rögzíti a Javaslat, hanem előírja azt is, hogy az Országgyűlés, a Kormány és a kormánytagok esetében a jogalkotást befolyásolni kívánó szervezetek listáját a Magyar Közlönyben, a Magyar Köztársaság hivatalos lapjában, a helyi önkormányzatoknál lobbizók listáját pedig a megyei (fővárosi) önkormányzat hivatalos lapjában (ennek hiányában a helyben szokásos módon) félévente közzéteszik.

A 18-24.§-hoz

A közvélekedés a lobbizás fogalmához rendkívül sokszínű magatartásformákat társít. A világos és egyértelmű szabályozás érdekében, amely a jogbiztonság szempontjából alapvető követelmény, a törvényjavaslatnak egyértelműen meg kell határoznia azokat a tevékenységeket, magatartásformákat, amelyek e tevékenység gyakorlása során igénybe vehetők, vagyis azokat az „eszközöket”, amelyekre a törvény hatálya kiterjed.

Az eszközrendszer szabályozása kapcsán fontos szempont, hogy a Javaslat egyenlő esélyeket biztosít valamennyi érdekérvényesítést folytató számára, ugyanakkor megteremti azokat a garanciákat is, amelyek a befolyásolni kívánt szervezetek, vagyis a „célszervezetek” fogadókészségét is garantálják. Ha ugyanis nincs valódi esély a párbeszéd kialakulására, az érdekkijárást folytatóknak nem lesz érdekük, hogy nyíltan felvállalják az általuk képviselt célkitűzéseket.

Az eredményes érdekérvényesítő tevékenység előfeltétele, hogy az érintettek az érdekkörükbe tartozó döntésekkel kapcsolatban szükséges információkkal rendelkezzenek. A szükséges „információs bázist” elsősorban a Magyar Közlönyben megjelenő törvényalkotási program jelenti, amely tartalmazza, hogy az Országgyűlés soron következő ülészakán mely törvények elfogadását tervezi. Az érdekérvényesítést folytató szervezet jelezheti, hogy a programban szereplő mely döntésekkel összefüggésben kíván lobbizni. A jogszabály tervezetét ebben az esetben – írásbeli

észrevételezésre - el kell küldeni annak a szervezetnek, amely jelezte, hogy érdekelt a jogszabály megalkotásában.

Szintén az érdekérvényesítést végző szervezetek információhoz való jutását segíti az a rendelkezés, amely szerint az előzőekben részletezett eljárás irányadó akkor is, ha az érdekérvényesítéssel érintett szerv a törvényalkotási programban fel nem sorolt jogalkotási elképzeléseit közzéteszi.

A Javaslat lehetővé teszi, hogy az érdekérvényesítő szervezet személyes kapcsolatfelvételt kezdeményezzen a lobbizással érintett szervvel, illetve annak képviselőjével, amennyiben az adott jogszabálytervezettel kapcsolatban korábban véleményét írásban kifejtette. E szabályozás indoka, hogy a nézetek közvetlen ütköztetése olyan aspektusokra is ráirányíthatja a figyelmet, amelyek az írásbeli véleményezés kapcsán esetleg elsikkadnának. A Javaslat előírja, hogy ezekben az esetekben a megkeresett szerv, illetve képviselője a megbeszélésről emlékeztetőt készít.

Tekintettel arra, hogy a lobbizással kapcsolatos szabályozásnak jogrendszerünkben nincsenek előzményei, a személyes kapcsolatfelvételre irányuló kezdeményezés teljesítése a „célszervezet” döntésének függvénye. A kezdeményezés kötelező elfogadásának előírása ugyanis – részben a várható igények megalapozott megítéléséhez szükséges információk jelenlegi hiánya, részben pedig a még mindig igen erőteljes intenzitású jogalkotás miatt – felveti annak veszélyét, hogy a döntéselőkészítő, döntéshozó szervek tevékenysége ellehetetlenülne. A gyakorlati tapasztalatok függvényében a későbbiekben mód nyílhat a vonatkozó előírás további finomítására.

Az érdekérvényesítést folytató szervezetek közötti esélyegyenlőség, valamint a jogszabályelőkészítő, jogalkotó pártatlanságának biztosítása érdekében a Javaslat egyértelműen kizárja, hogy a lobbiszervezet vagyoni vagy más előnyt nyújtson a lobbizással érintett szerv, illetőleg annak tagja, alkalmazottja és ezek közeli hozzátartozója részére. Mindez nem zárja ki, hogy valamely lobbiszervezet a minél részletesebb szakmai jellegű tájékoztatás céljából, tudományos tanácskozássra hívja meg a döntéselőkészítésben résztvevőket, ám a költségeket nem térítheti meg.

A Javaslat az előzőekben említett szigorú szabály alól csak egy kivételt enged, nevezetesen lehetővé teszi, hogy a lobbiszervezetek meghatározott jogalkotási feladattal összefüggő háttéranyagokkal, kiadványokkal lássák el a jogalkotó szerveket.

A 25-27.§-hoz

Amennyiben valamely érdekérvényesítő szervezet megszegi a törvény szabályait, például meg nem engedett eszközökkel lobbizik vagy nem tartja be a tájékoztatóhoz kapcsolódó szabályokat, törölni kell a nyilvántartásból azzal, hogy az érintett szervezet első esetben egy évig nem igényelheti egyik lobbilistára való ismételt felvételét sem. A második törvényszegés elkövetése esetén két év, míg minden további jogszabálysértés esetén három év a „várakozási idő”.

Az esetleges jogszabálysértő tevékenység feltárását segíti elő az a rendelkezés, mely szerint a lobbizással érintett szerv félévente tájékoztatja a nyilvántartást vezető szervet arról, hogy mely jogszabálytervezetekkel kapcsolatban, mely lobbiszervezetek folytattak ilyen tevékenységet, és ennek során milyen eszközöket vettek igénybe. Amennyiben ezek az adatok eltérnek a lobbiszervezet tájékoztatójában foglaltaktól, az eltérés okának tisztázását követően sor kerülhet az előzőekben hivatkozott szankció alkalmazására.

Megfelelő joghátrányt helyez kilátásba a Javaslat a lobbitevékenységet folytató természetes személy vonatkozásában is, ha törvénysértést követ el. A jogsértést elkövetővel szemben alkalmazandó szankció az érdekérvényesítő tevékenységtől való meghatározott időre szóló eltiltás, amelynek időtartama attól függ, hogy a jogsértést hányadszor követte el az érintett.

A 28-31.§-hoz

Garanciális szempontokra tekintettel megfelelő jogorvoslatot ad a Javaslat az érdekérvényesítők nyilvántartásába való felvétel megtagadása vagy az onnan való törlést kimondó határozat, továbbá a lobbitevékenységtől eltiltó határozat ellen, melyeknek kézhezvételétől számított 15 napon belül az érdekelt bírósághoz fordulhat, amely nemperes eljárásban soron kívül jár el. A bírósági döntés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

A záró rendelkezések egyrészt a hatálybalépés időpontját határozzák meg, másrészt világossá teszik, hogy a Javaslat nem érinti azokat a jogosítványokat, amelyeket a hatályos szabályok a jogszabályok véleményezése kapcsán megfogalmaznak, továbbá felhatalmazást kap az igazságügy-miniszter, hogy a 11.§ szerinti igazolvány kiadásának részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.